

Temyiz İsteminde Bulunan (Dava0): Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Aksaray Şubesi Adına Şube Başkanı Songül Beydilli

Vekili : Av.Kamil Tekin Sürek
Hüdavendigar Cad.İrşat Han.No:10/4, Sirkeci
İSTANBUL

Karşı Taraf (Dava1): T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü
Milli Müdafaa Cad.No:20, Kızılay - ANKARA

Vekili : Av.Nilgün Ata, (Aynı adreste)

İstem Özet : İstanbul 7.İdare Mahkemesince verilen 21.2.2008 günlü, E:2007/318, K:2008/281 sayılı kararın dilekçede yazılı nedenlerle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizen incelenerek bozulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : İstem reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Deniz Levent

Düşüncesi : İşlemden mevzuata aykırılık bulunmadığından, iptaline dair İdare Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onikinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

Dava; hastane yönetiminin başlatılan parmak izi ile mesai kontrolü uygulamasına son verilmesine yönelik yapılan başvurunun reddine ilişkin 23.1.2006 günlü, 585 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

İdare Mahkemesince, mesai saatlerine riayetinin kontrol edilmesi konusunda, kamu hizmetinin etkin ve verimli yürütülmesini kolaylaştırıcı etki sağlaması yönüyle teknolojinin yeniliklerinden faydalanarak, memurların parmak izlerinin kopyalanmasının salt kopyalama bakımından kişisel hallerin ihlali anlamına gelmediği, işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle iptaline karar verilmiştir.

Davacı, işlemin hukuka aykırı olduğunu öne sürmekte ve İdare Mahkemesi kararının temyizen incelenerek bozulmasını istemektedir.

Dosyanın incelenmesinden; davalı idarece parmak izi ile mesai kontrolü yapılmaya başlandığı, davacı tarafından Hastane Başhekimliğine bu uygulamaya son verilmesine yönelik başvurunun reddi üzerine bu işlemin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasanın "Temel Hak ve Hürriyetlerin Niteliği" başlıklı 12. maddesinde; "Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder." hükmüne, "Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması" başlıklı değişik 13. maddesinde, "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmüne, "Özel Hayatın Gizliliği" başlıklı değişik 20. maddesinde ise, "Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. (Mülga cümle: 03/10/2001 - 4709 S.K./5. md.)(Mülga fıkra: 03/10/2001 - 4709 S.K./5. md.) Milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin

Önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kağıtları ve eşyası aranmaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hakimnin onayına sunulur. Hakim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar. (Ek fıkra: 07/05/2010-5982 S.K./2. md.) Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin "Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması" başlıklı 8. maddesinde, herkesin özel ve aile yaşamına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahip olduğu, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesinin "Mahremiyet Hakkı" başlıklı 17. maddesinde de, hiç kimsenin özel ve aile yaşamına, konutuna veya haberleşmesine keyfi veya hukuka aykırı olarak müdahale edilemeyeceği; onuru veya itibarının hukuka aykırı saldırılara maruz bırakılmayacağı, herkesin bu tür saldırılara veya müdahalelere karşı hukuk tarafından korunma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 99 ve devam eden maddelerinde Devlet memurlarının çalışma saatleri ile günlük çalışma saatlerinin başlama ve bitme saatlerinin tespitine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olmakla birlikte, kamu görevlilerinin mesaiye devam durumlarının kontrolü konusunda ayrıntılı bir yasal düzenleme mevzuatımızda bulunmamaktadır. İdarelerce, gelişen teknolojinin kamu hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülmesini kolaylaştırıcı etki sağlaması amacıyla, kamu kesiminde kullanılmaya başlamasını doğal karşılamak gerekir. Ancak; teknolojinin kullanılarak kişisel verilerin kayıt altına alınması uygulamasının yukarıda belirtilen hükümlere uygun olması gerektiği kuşkusuzdur.

Mesai kontrolünün yapılmasında personelin parmak izinden tanıma yönteminden faydalanılması durumunun, temel hak ve hürriyetler içerisinde sayılan özel hayatın gizliliği ilkesi kapsamında kişisel bilgi veya kişisel verilerin alınması kavramları içinde değerlendirilmesi gerekir. Mesai kontrol sisteminin şekli ve içeriği dikkate alındığında, sözü edilen uygulama ile kurumca amaçlanan kamu yararı arasında orantılılık bulunmadığından bu uygulama, anayasal ilke olan ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Anayasanın 13. maddesinde, temel hak ve hürriyetlerin ancak kanunla sınırlanabileceği, değişik 20/3 maddesinde de, kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceğinin belirtildiği, ancak konuyla ilgili bu aşamada yasal bir düzenlemenin yapılmadığı anlaşılmaktadır. Özel yaşamın gizliliğinin korunması ilkesinin, bireyin temel haklarından olması nedeniyle, anayasada ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alındığı açıktır.

Olayda, personelden kişisel veri alınması olan parmak izinden tanıma uygulamasının kamusal alanda da olsa "özel hayatın gizliliği" ilkesi kapsamında bulunduğu anlaşıldığı karşısında, mesai takibinin parmak izi yöntemiyle yapılmasında, uygulamanın sınırlarını, usul ve esaslarını gösteren bir yasal dayanağının bulunmaması, toplanan verilerin ileride başka bir şekilde kullanılmayacağına dair bir güvencenin mevcut olmaması gözönüne alındığında, yukarıda belirtilen temel haklar ve Anayasal ilkelerle bağdaşmayandava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi gerekirken, davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulü ile Mahkeme kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın Mahkemeye gönderilmesine, 17/09/2012 tarihinde oyçokluğu karar verildi....

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
AHMET ÇETİN	EFSER	ERKAN	MEVLÜT	GÜRSEL
ZÖNGÜR	KOÇAKOĞLU	CANTEKİN	ÇETİNKAYA	CEYLAN
			(X)	(X)

(X) KARŞI OY

İdare Mahkemesi kararı hukuk ve usule uygun bulunmadığından aynen onanması gerektiği görüşüyle aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye
MEVLÜT ÇETİNKAYA

Üye
GÜRSEL CEYLAN

ST/16.10.2012

Aslı Gibidir.